

Finlàndia

Les dues actrius entren a la sala amb el públic i seuen entre els espectadors (El públic pot seure al terra; de fet, convindria que ho fessin). Les dues són la mateixa persona. Una conta la seva experiència al seu país (Indefinit, tot i que podria ser Síria perfectament, o el Iemen o Iraq...) i narra també alguns aspectes del seu exili forçat, per terra; i tot amb un to d'enyorança.

L'altra, en un to més alegre que poc a poc es va apagant, explica la seva vida aquí, la terra d'acollida, fent el·lipsis temporals.

(Quan entra el públic elles estan assegudes, una davant l'altra. Una d'elles fa de periodista)

Halima 1: Quan el meu germà i jo vam partir la meva tia no plorava. Aquell dia al poble hi havia una estranya tranquil·litat, com si els soldats ens haguessin donat una treva. Estava a punt de fer-se de nit. Ens va recollir un microbús. Anava ple i vam viatjar estrets fins la capital.

H2: When my brother and me left the country my aunt didn't cried. Then, the village was quiet. It seemed that the soldiers had given us a truce. Was going to be at night. We boarded the bus. We went full and tight travel to the capital.

H1: A la ciutat esperàrem més d'una setmana. El temps que va necessitar l'ONG per obtenir els papers necessaris. En temps de guerra la burocràcia també és absurda, però a més és caòtica.

H2: We waited for more than a week, its he time needed to obtain the NGO documents. In wartime bureaucracy is also absurd, but it is chaotic too.

H1: *(Pausa)* I una vegada arribaren al primer país... Més caos. Molta gent i més caos. Molta gent fent-se preguntes. I ara què? On anem noltros? I voluntaris i funcionaris i gent que jo no sabia ni qui eren... ni que feien.

H2: And when we arrived at the first country... *More chaos. Many people and more chaos. Many people asking to... Now what? Where we go? And officials and volunteers and people that I didn't know who they were or what they were doing.*

H1: I després un altre país, i més gent i més funcionaris i els mateixos dubtes, les mateixes preguntes i les mateixes respostes buides.

H2: And then another country, more and more people and officials, and volunteers... and the same questions... and empty answers...

.....

H1: (*Somriu*) Vaig aprendre a situar els països al mapa del món quan encara era molt nina. Aleshores ja deia que volia anar a Europa. Els meus amics, que no sabien situar els països, deien que volien anar a Amèrica. Jo els explicava que Amèrica és tot un continent i... bé, Europa també ho és. Jo, en realitat deia que volia anar al nord d'Europa, molt al nord. **Jo volia anar a Finlàndia!** (*Pausa. Més seriosa*) En realitat només ho deia, i per ventura ho somiava (*Pausa*) però no sé si de veritat volia anar-hi. (*Pausa*) Tampoc record si ho somiava...

H2: (*En un to més elevat*) Això no és Finlàndia, però de moment m'agrada. Bé, he arribat només fa una setmana i... entre els protocols i les visites als metges i als psicòlegs i les reunions amb els voluntaris... en realitat he vist poca cosa. (*Pausa*) M'he fixat en el sol. No és tan groc... ni tan rotund. **Al meu país el sol et crida**, et crida fort. De vegades et deixa sorda, i cega. En realitat res és tan rotund, ni tan groc com allà.

H1: Sabia que el més probable és que no em pogués del meu país. (*Pausa*) Jo volia ser mestra. Sempre havia volgut ser mestra, mestra de nins. I ho vaig ser. (*Orgullosa*) Som mestra. (*Pausa*) Diuen que a Finlàndia hi ha els millors mestres del món, però quan era nina això jo no ho sabia. (*Pausa. Somriu*) També volia ser cantant (*Riu*) però mai no he cantat bé, per això només taral·leig les cançons (*Comença a taral·lejar una cançó popular*). **La meva tia** m'ensenyava cançons. En realitat m'ho va ensenyar tot. Ma mare va morir unes setmanes més tard de parir el petit. Jo tenia nou anys. La meva tia es va encarregar de jo. Al meu poble els parts moltes vegades es compliquen. En realitat, tot és una mica complicat als pobles pobres.

.....

H2: *(Col·loca dues cadires davant el públic. Agafa de la mà una espectadora i la seu davant ella)*. Seqüeles psicològiques? Vols saber si estic boja? No, no crec que estigui boja. *(Pausa)* tot i que supòs que la darrera en assabentar-se d'això és una mateixa *(Pausa llarga)*... Clar que tenc seqüeles. No en tendries tu? He estat un any i mig en trànsit *(Somriu)* En trànsit... quin eufemisme *(Pausa)*. Al principi estava atordida, després tenia por, molta por. Por per mi, por pel meu germà petit. També he tengut ràbia, m'he sentit impotent, he perdut l'esperança, he estat confosa, deprimida... *(Pausa)* m'he sentit una merda *(Pausa)* Una autèntica merda. *(Torna a somriure)* I d'aquí una setmana farà dasset mesos que no veig a mon pare, ni als meus dos germans grans, ni als meus amics. Dasset mesos sense la meva roba, sense el meu llit, sense el somriure que tenia abans... Dasset mesos de demanar-me perquè, de demanar quin seria el pròxim destí, de preguntar quant de temps estaríem en aquell lloc, en aquella tenda de campanya humida... dasset mesos pidolant compreses cada vegada que em venia la regla. Dasset vegades vaig haver de pidolar *(Pausa)*. Dasset mesos en què les úniques converses de més de dos minuts han estat amb el meu germà de catorze anys. *(Pausa)* Tu no en tendries de seqüeles?

*(Convida l'espectadora a tornar al seu lloc, **Sona una música**)*

.....

(H1 i H2 es posen dretes, agafen uns papers de diaris i ajunten les seves esquenes)

H2: Turquia ha anunciat que tancarà les portes als refugiats.

H1: La Unió Europea estudia la possibilitat de reduir els contingents de refugiats.

H2: Fins i tot de no acceptar persones amb aquesta condició durant un temps.

(Cada vegada parles més aviat... gairebé es trepitgen una a l'altra)

H1: Les ONG denuncien la restricció dels recursos per cooperació.

H2: Els mandataris de la UE es reuneixen amb el president rus la setmana que ve per abordar la crisi humanitària.

H1: Les ONG certifiquen la ruptura amb les institucions per les polítiques d'aquestes envers els refugiats

(Parlen a la vegada...)

H1 i H2: Es calcula que 1 milió de refugiats esperen les portes d'Europa.

H1 i H2: Es calcula que 2 milions de refugiats esperen les portes d'Europa.

H1 i H2: Es calcula que 3 milions de refugiats esperen les portes d'Europa.

H1 i 2: Es calcula que 4 milions de refugiats esperen les portes d'Europa.

H1: La misèria moral del primer món s'ha incrementat en als darrers dos anys. De manera exponencial.

H2: Són dades de la ONU.

H1: La incapacitat dels països riscs per implicar-se en els conflictes del Sud també ha augmentat. Fins a límits insospitats... i sospitosos

H2: Si no feim res, en el termini de dos anys una ona de fred extremista i xenòfob recorrerà mitja Europa...

(Pausa)

.....

H1: Tot va canviar fa uns anys. Jo en devia tenir... *(Dubta)*. El meu poble no és molt gran. La vida, la vida en petit, les vides de les persones mínimes són com a qualsevol altre lloc i les coses passen quan passen, arriben quan arriben, com a altres llocs. Les collites, les bregues entre veïns, els problemes domèstics, els casaments, les morts, l'amor... *(Pausa. Mira fixament a un espectador)* Jo mai no he tengut al·lot, tampoc no el necessitava. Però la vida, en gran, aquelles coses que els informatius diuen que són importants, al meu poble arribaven tard... dies o setmanes després que a la ciutat.

H2: (*Crida fort*) Boom!!!

H1: (*Somriu*) No... no va ser així. La guerra al meu poble no va començar amb una explosió, ni tampoc amb trets. La guerra al meu poble començà amb... amb unes botes. Unes botes altes, negres... un parell de desenes d'aquelles botes que feien renou sobre el terra, un renou estrany, i aixecaven polseguera... una polseguera diferent a la dels carros o... a la dels nins que jugaven a conillons i corrien a amagar-se. (*Pausa*) Just després de les botes arribaren els crits.

H2: Mazen! Mazen Habib! Cercam Mazen Habib! Ahmed Bakri!

H1: (*S'aixeca i guaita per la finestra*) Els crits eren el preludi dels cops a les portes i d'altres crits més forts i dels plors que arribaven da darrera les portes (*Pausa*). (*Eleva el to de veu, parla molt aviat i comença a caminar ràpidament per la sala. Té la mirada perduda*) I més crits i més cops i més forts i més plors i més crits i plors i cops (*Cada vegada que repeteix la frase crida més i més. Ara ja corr per la sala*) i crits i cops i plors! (*Pausa*) I ara sí, els trets... secs, o a petites ràfegues... i de cop i volta una camiona... Una camiona verda, rovellada... una camiona que se'n duia gent del poble...

H2: (*Amb la mirada més trista que abans*) Fa tres mesos que som aquí. La gent m'ha tractat bé, (*Somriu amb un punt d'emoció*) sobre tot les primeres setmanes. Després ja s'acostumen a tu. Al principi surts als diaris, i a la ràdio. Un dia vaig sortir a la televisió. He contat la meva història cent i una vegada. Estic aprenent l'idioma. Cada dia avanç una mica més. Quan ho domini vull fer classes a nins petits. El meu germà està bé i també mira d'adaptar-se.

H1: Al principi les camiones se'n duen el homes. Jo demanava perquè (*Pausa*) i ningú no sabia contestar-me. Un dia, el meu cosí em va dir que estàvem al bàndol equivocat. El nostre poble estava al bàndol equivocat (*Pensativa. Pausa llarga*). A jo ningú m'havia demanat de quin bàndol era o a quin volia estar (*Pausa*). Després també es dugueren les dones...

.....

H2: Dels polítics del meu país, fora del meu país se'n parla molt. Però aquí els polítics surten més per la tele, i encara diuen més mentides

que allà (*Riu maliciosament mentre H1 es posa dreta i comença a fer gestos com si fes un míting*) "Somos sensibles al drama humanitario de las personas que huyen de la guerra (*Pausa*). Queremos ayudar a esta gente, però lo queremos hacer de forma responsable" (*Riu més*) "No admitiremos demagogias ni discursos fáciles en este tema tan sensible" La gent fa mamballetes. "Gracias, muchas gracias"...

(Sona la música novament. H1 s'acosta al públic i comença a estrènyer la mà als espectadors... per saludar en darrer lloc tria un home i li fa aixecar-se. Mentre parla s'acosta a una de les parets de la sala amb l'home agafat de la mà)

.....

H1: La decisió estava presa. Els homes de les botes negres i altes s'havien duit mon pare i dos dels meus germans en les camiones verdes i rovellades. (*Pausa*) Però aquell dia vaig decidir que la meva marxa ja no podia esperar. (*Està d'esquena a la paret i fa que l'espectador estigui just davant, aferrat o molt a prop*)

H2: Matí. Matí cap a migdia.

H1: (*Parla per damunt una de les espatlles de l'espectador que té aferrat*) La meva tia cuinava i cantava. Encara tenia ganes de cantar.

H2: No record el que cuinava. Per ventura xot,

H1: Farroug. Feia farroug amb arròs.

H2. No havia ningú més a ca nostra. El meu germà petit havia sortit.

H1: Toc toc.

H2: 'Qui', va dir l meva tia.

H1: No obris. Però ella va obrir.

H2: Eren dos homes. Dos homes de botes altes, i negres.

H1: D'un negre destenyit.

H2: La meva tia crida. La fan callar.

H1: Jo era a la meva habitació. Doblejava roba. Crec que doblejava roba. Passes.

H2: Passes que s'acosten. Poc a poc.

(Pausa llarga)

H1: Encara record aquella olor.

H2: Suor.

H1: La seva suor.

H2: Les mans.

H1: Els tacte de les seves mans. Aspres.

H2: L'alçada.

H1: Bastant més alt que jo.

H2: L'alè

H1: Estrany. Entre tabac i qualque cosa que no podia identificar.

H2: El crit.

H1: Un sol crit. Ofegat per la seva mà. Una mà gran i bruta.

(Pausa)

H2: La porta

H1: El meu veïnat Samir.

H2: Els ulls

H1: La seva mirada, de ràbia i lascívia... de perdonar-me la vida... de 'ja t'agafaré' (*Condueix l'espectador al seu lloc*)

H2: I el silenci. Un silenci a tres bandes. La tia, Samir i jo.

H1: I la meva tia que m'abraça. (*Pausa*) I jo que no podia ni plorar.

H2: Duc sis mesos en aquest país. No sé si encara som refugiada. La terra d'acollida esdevé de vegades hostil. La gent em tracta bé. El meu germà es va avesant a la nova vida... a l'institut, als nous companys, al menjar... Jo he començat a donar una mà en una escoleta del centre. Faig classes de dibuix. És el més fàcil perquè encara no domin l'idioma. He intentat contactar amb la meva tia. Una, dues, tres... fins a sis vegades. M'han posat en contacte amb gent que treballa en la meva regió. D'aquí poc miraran d'arribar al meu poble. El que queda del meu poble. L'enyorança pot amb mi. La bona notícia és que crec que ja no estic en trànsit.

.....

(Puja la música. Tornen al terra)

H1: *(Amb to trist)* La setmana passada vaig rebre notícies de l'ONG.

H2: Duc vuit mesos en aquest país.

H1: La meva tia ha mort.

H2: A un dels bombardejos dels darrers mesos.

H1: No saben exactament a quin.

H1 i H2: Va morir tota sola. Lluny dels seus fills i del seu marit. Lluny de jo, que era com la seva filla. De mon pare i els meus germans grans no se sap res. Ara mateix el mal m'ofega. És el mal de l'absència. Intent dissimular, però hi ha dies que me vull morir... *(Canvia la cara)* i aleshores pens en el futur del meu germà.. I pens també que, tal vegada algun dia aniré a Finlàndia.

.....

H1: La primera impressió en arribar aquí...? Record que estava atordida. I enmig de la confusió, una barra de xocolata. No record qui me la va donar *(Pausa)*. Una barra de xocolata i unes paraules mal pronunciades en el meu idioma.

H2: *The first memòries... I was confused... And then... one bar of chocolate. I don't remember who gave it to me (Pause). A bar of chocolate and a few words in my language.*

H1: Però el pitjor del viatge és la impotència. La impotència de veurem atrapada per dos mons comandats per estúpids. La impotència... i el fàstic.

H2: *But the worst part of the travel is impotence. The impotence of see myself trapped by two worlds governed by fools. ... Impotence and revulsion.*

H1: *(Pausa):* Saps com definiria l'actitud d'Europa en aquest conflicte? Imagina un grups d'amics, tots de casa bona, al voltant d'una taula. Beuen vi car i formatges francesos. A fora plou, fort, cau

una barrumbada, i fa fred, molt de fred. Piquen a la porta. És algú que demana posar-se a raser. Ells miren per l'espiera... i tornen a taula. Aleshores inicien una llarga i densa conversa per decidir si obrin o li donen un paraigua a aquell desgraciat. "-Eh...! No està malament aquest formatge, de quina regió és? -Aquest és d'Ambert! Hi anàrem fa tres caps de setmana... -Oh, nosaltres no viatjam tant... Ell és més de quedar a casa... Però ens agrada cada nit obrir una bona botella de vi... -Per cert, he de tornar anar al gimnàs, m'estic posant foca... -Ha, ha, ha... Però què dius? T'has engreixat? - 200 grams tia! Aquesta setmana em pens matar a abdominals al gimnàs! -Per cert... què hi va haver amb el teu instructor personal? - Res, un polvo mal pegat... -I? -Què va? Petita!... Molt múscul però poca metxa! El qui té una bona eina és...

(Ambdues riuen... la cançó «loser» de Plastiscines sona des de fa una estona, el volum puja progressivament fins tapar completament a les dues actrius)